

Batonadora (Bateadora)

Definició

Equip de treball encarregat d'assegurar la distribució correcta del balast sota les travesses gràcies als moviments de vibració que es fan mitjançant batonades. La fluència correcta del balast és important, ja que la distribució sense buits de l'àrid en la part inferior de la travessa assegura la bona transmissió de l'esforç al terreny i evita processos de col·lapse o enfonsament de la superfície de circulació. Amb la batonadora també es fan els aixecaments i el ripatge del carril, amb la finalitat d'assegurar una anivellació i una alineació correctes en el traçat topogràfic de la via.

La batonadora realitza un treball fonamental per a qualsevol tram de via que es rehabiliti, es renovi o es construeixi de nou. En general, se'n poden diferenciar dos tipus: de línia (contínues o no contínues) i de canvis.

Riscos

- Caiguda de persones a diferent nivell.
- Caiguda de persones al mateix nivell.
- Cops contra objectes immòbils.
- Projecció de fragments o partícules.
- Atrapaments per bolcada de màquines.
- Sobreesforços.
- Contactes tèrmics.
- Contactes elèctrics.
- Incendis.
- Atropellaments, cops i xocs amb vehicles o contra vehicles.
- Risc de danys a la salut derivats de l'exposició a agents físics: sorolls.

Mesures Preventives

Normes generals

- Cal evitar o minimitzar les postures forçades i els sobreesforços durant el treball.
- Cal fer servir batonadores que disposin, prioritàriament, de marcatge CE, declaració de conformitat i manual d'instruccions o s'hagin sotmès a posada en conformitat d'acord amb el que especifica el RD 1215/97.

- Els operadors han d'estar homologats per l'organisme competent, propietari de la infraestructura.
- Abans d'iniciar els treballs, cal comprovar que tots els dispositius de la batonadora responen correctament i estan en perfecte estat.
- Cal ajustar el seient i els comandaments a la posició adequada.
- Cal assegurar la màxima visibilitat de la batonadora i netejar-ne els parabrises, els llums, etc.
- S'ha de verificar que la cabina està neta i no té restes d'oli, greix o fang ni objectes descontrolats en la zona dels comandaments.
- El conductor s'ha de netejar el calçat abans d'utilitzar l'escala d'accés a la cabina.
- S'ha de pujar i baixar de la màquina únicament per l'escala prevista pel fabricant.
- Quan es baixi, cal assegurar-se que la màquina es troba centrada sobre els carrils.
- Per pujar i baixar per l'escala, s'han de fer servir totes dues mans i fer-ho sempre de cara a la batonadora.
- No es pot pujar ni baixar amb la batonadora en moviment.
- Cal comprovar que tots els rètols d'informació dels riscos estan en bon estat i situats en llocs visibles.
- S'ha de verificar l'existència d'extintor a la batonadora.
- Cal mantenir nets els accessos, els agafadors i els escales.
- Cal mantenir l'ordre i la neteja en les cabines i els passadissos.
- S'ha d'utilitzar el calçat adequat i prestar atenció en els desplaçaments sobre la via.
- No hi pot haver ningú a l'àrea de treball de la batonadora, principalment a prop de l'abast de les batonades.
- S'ha de permetre el canvi de lloc de conducció únicament amb el fre totalment premut (pressió màxima dels cilindres de fre) i amb la palanca de canvis en la posició neutral.
- Cal utilitzar els frens totals només en cas d'emergència.
- S'ha de prestar atenció en el trànsit ferroviari.
- Cal revisar periòdicament el sistema de calefacció i aire condicionat de les cabines i vigilar que estiguin sempre en funcionament perfecte.
- Si es manipula el sistema elèctric per alguna causa, cal desconnectar el motor i treure la clau de contacte.
- Per fer servir el telèfon mòbil durant la conducció, cal disposar d'un sistema de mans lliures.
- No es pot situar a la màquina objectes i substàncies que puguin originar un incendi.
- Abans de començar a treballar, cal netejar els possibles vessaments d'oli o combustible que hi pugui haver.

Normes d'ús i manteniment

- Cal controlar la màquina només des del seient del conductor.
- És prohibida la presència de treballadors i terceres persones en el radi d'acció de la màquina.
- No es pot fer servir la batonadora com a mitjà per al transport de persones, llevat que el fabricant hagi previst seients a la batonadora amb aquest fi.
- S'ha de mantenir contacte visual permanent amb els equips d'obra que estiguin en moviment i els treballadors del lloc de treball.
- En baixar els grups de batonada, cal assegurar-se que es trobin centrats sobre els carrils.
- S'ha de circular amb precaució i respectar la senyalització, especialment en els passos a nivell, les zones urbanes, etc. La conducció de la màquina s'ha de realitzar bàsicament des de la cabina que dona a la direcció de la marxa.

- No s'ha de circular mai per pendents sense tenir posada una velocitat ni desconnectar l'interruptor de la caixa de canvis. En cas de pendents, cal reduir a una velocitat inferior.
 - No es pot desconnectar el motor fins que la màquina estigui totalment aturada.
 - Cal observar permanentment els instruments de control durant la marxa.
 - S'ha de treballar amb la cabina tancada per evitar l'entrada de soroll i pols.
 - Les reparacions les ha de fer personal autoritzat.
 - En operacions de manteniment, no s'ha de fer servir roba amb folgances ni joies i cal utilitzar els equips de protecció adequats.
 - Cal fer un manteniment correcte de la màquina.
 - Els residus generats com a conseqüència d'una avaria o de la resolució d'aquesta, cal segregat-los en contenidors.
-

Equips de protecció individual

- Casc (només fora de la màquina).
 - Protectors auditius: taps o auriculars (quan sigui necessari).
 - Guants contra agressions mecàniques (en tasques de manteniment).
 - Calçat de seguretat.
 - Roba i accessoris de senyalització (només fora de la màquina).
-

Per a més informació

- 03.01.29** Caiguda de persones a diferent nivell des de vehicles ferroviaris i màquines auxiliars
- 03.07.01** Cops contra objectes immòbils en treballs amb maquinària i instal·lacions
- 03.08.01** Cops i contactes amb elements mòbils de la màquina en manteniment de maquinària
- 03.11.05** Atrapaments per objectes o entre objectes en manteniment de maquinària
- 03.15.01** Contactes tèrmics en operacions de manteniment de maquinària
- 03.18.02** Contactes amb substàncies corrosives en operacions de manteniment i neteja de maquinària
- 03.21.06** Incendis en màquines o vehicles
- 03.23.06** Atropellaments, cops i xocs amb vehicles o contra vehicles ocasionats per maquinària de via d'obres o per circulacions ferroviàries ordinàries